

година и преди войната на скоро, се шепняше измежду Българитѣ; „че ушь това дърво зело да се ржзеленява.“ Спорядъ тоя слухъ що се пржскаше по него време тукъ въ Търново, и спорядъ други нему подобни слухове, единъ тукашенъ отъ по пжрвитѣ влиятелни Турци ми казваше за свое совѣстно (?) утѣшеніе: „че когато искатъ, както чювами, да ни нападнатъ седемъ (??) кральове, то ако Богъ и пророкъ-тъ искатъ да ни погубятъ,, ніе отистина ще се боримъ, до колкото ще можемъ, но пакъ ще преклонимъ главъ предъ Божието опредѣленіе и предъ Неговата воля. . . . „ — И вижда се че таковото едно самосжзнаніе, тхй да се изразимъ, е много сждѣйствовало: за да избѣгнѣ турцитѣ изъ Търново безъ да сторятъ нѣкому ни най малкъ повредж. Това самосжзнаніе на тоя Турчинъ, трѣба да стрѣсни всѣкиго злодѣеца! . . . . —

Слѣдъ тоя предварителенъ разказъ за църквата Св. Петка, преобжрната отъ Турцитѣ въ джамія: да пристжпимъ кжмъ историческитѣ свѣденія, относящія се до пренасянъето на мощитѣ на Св. Петка въ Търново; и до самата побудителна причина, спорядъ кожто Царь Иванъ Асѣнь II се е побудилъ за да се построй тая църква; и ако и да не бѣ намъ вжможно да намѣримъ нѣидѣ точно годинатж, когато се е тя построилж, но ржководимъ отъ данни и исторически съображенія, можемъ почти положително да кажемъ: че тая църква се е постройлж, ако се е дѣйствително постройлж, приблизително въ 1231, или въ 1232 година; ако т. е нарочно за поставянъето на мощитѣ на Св. Петка, Царь Иванъ Асѣнь II е заповѣдалъ да се построй тая „Царска църква;“ или пжкъ трѣба да се приѣмни, че тя е былж построена ѣще преди пренасянъето на тія мощи въ Търново, и въ такжвъ случай, намъ е сжвсѣмъ невжможно да опредѣлимъ годинатж на построяванъето ѳ. За освѣтленіе впрочемъ на обстоятелственнитѣ случки, спорядъ които мощитѣ на Св. Петка сж были насилственно зети отъ Цариградъ отъ Римлянитѣ (кржстосносцитѣ), и какъ отпослѣ Българскія Царь Иванъ Асѣнь II ги е зелъ отъ тѣхъ, слѣдъ като ги побѣдилъ, и какъ тѣ сж